

INTERVJU z rokodelko Pepco Žagar

Pepca Žagar, doma iz Drečjega vrha, je gospodinja, kmetica in že nekaj let vdova. Drečji Vrh je naselje v Občini Mokronog - Trebelno. Gručasta vas v Raduljskem hribovju stoji na vrhu istoimenskega razglednega hriba, vzhodno od Trebelnega. K vasi spadata zaselka Bajhovec in Polje. Posebnost naselja je tudi posestvo Pule. »Otroci so odrasli, v bližini so si zgradili nove hiše jaz pa sedaj v hiši živim sama. Imam veliko časa za sebe in ga namenjam rokodelskim izdelkom in nekaterim dejavnostim v Društvu upokojencev Mokronog-Trebelno«, pravi Pepca o sebi.

Kdo vas je navdušil za ustvarjanje in kje dobite navdih? Se morda spomnite prvega izdelka?

Kot majhna deklica sem živela na kmetiji pri starših. Moja mama je ob vsem delu na kmetiji izdelovala rože iz krep papirja, pletla košare, iz volne pletla jope in puloverje za domače ter vezla prtičke za okrasitev doma. Oče se je prav tako veliko posvečal ročnem delu, saj je pletel koše in košare iz vrbovih vej. S tem sem živela. Opazovala sem mamo in že kot 10 letna punčka sem iz krep papirja naredila svoje prve rože. Bila sem celo okregana, ker takrat papirja ni bilo v izobilju, obenem pa je bil drag. Otroško življenje z rokodelskim delom mojih staršev me je navdušilo za rokodelsko dejavnost in to mi je v veliko veselje še danes.

Kaj vse izdelujete, kaj najrajši in katere materiale uporabljate?

Zelo rada izdelujem rože iz krep papirja in pletem košare ter peharje iz ratana, vej vrbe, srobotna in slame. Uporabljam pa tudi raznovrstni reciklirani material: papir starih koledarjev, reklamni papir itd.

Vaše znanje iz leta v leto napreduje, od kje črpate ideje oz. motive za nove izdelke?

Ideje se mi porodijo med gledanjem televizije, med brskanjem po internetu ali pogledam rokodelske aplikacije, kjer so predstavljeni postopki izdelave izdelkov. Obenem pa se rada udeležim izobraževanj in rokodelskih delavnic v Hotelu Delfin v Izoli. Sem pa zelo vztrajna, saj ne odneham dokler ne nastane meni všečen izdelek.

Ali prenašate svoje znanje na mlajše rodove? Morda sodelujete z učenci osnovne šole in ste jim mentorica?

V okviru našega Društva upokojencev in sodelovanjem občine Mokronog-Trebelno sva s kolegico Mileno Zore v pomladanskem in jesenskem času pripravljali rokodelske delavnice za osnovno šolske otroke. V času epidemije tega nisva mogli več izvajati, si pa želiva ponovne izvedbe v jeseni. Na tovrstnih delavnicah ročnih del se je v prostorih Društva upokojencev zbralo do 25 otrok. Nekateri so bili bolj zainteresirani, nekateri pač malo manj za ročno izdelavo. Delavnice so potekale ob sobotah, ko v Mokronogu tradicionalno poteka tudi sejem. Delavnice ročnih del za mlajše rodove sicer pripravljam tudi pred božično novoletnimi in velikonočnimi prazniki.

Kako pa potekajo rokodelske delavnice v vašem društvu upokojencev Mokronog-Trebelno?

V društvu upokojencev imamo sekcijo ročnih del. Vsak ponedeljek se članice dobivamo pri meni doma ali pa pri kolegici Mileni. Skupaj načrtujemo in ustvarjamo različne izdelke. Zelo je priročno, da se dobivamo na domu, kjer imamo na razpolago vse materiale in orodja za delo. Skupaj spijemo kavico in pojemo kaj sveže pripravljene. Zbere se nas sedem ustvarjalk, ki smo zelo aktivne, vedoželjne, vztrajne in res zlepa ne odnehamo. V pravi užitek mi je učiti tako zainteresirane članice. Z rokodelskim delom imamo namen v bodoče nadaljevati in se na ta način še vedno družiti. V na novo in lepo obnovljenih prostorih društva upokojencev imamo sedaj tudi možnost izvajati takšne delavnice in tega se zelo veselim.

Pred časom so me povabili še na krožek ročnih del v Šentrupertu, kjer sem prikazala postopke izdelave izdelkov. Občasno sem tudi mentorica na delavnicah, ki jih organizirajo posamezna podjetja.

Ali sodeluješ tudi na raznih rokodelskih razstavah?

Udeležbo na rokodelskih razstavah vedno dobronamerno sprejemem. Svoja dela rada postavim na ogled in z obiskovalci poklepetam o postopkih izdelave in različnih materialih, ki jih uporabljam. Udeležila sem se že veliko razstav po Sloveniji. Pomembne se mi zdijo tiste v organizaciji Pokrajinske zveze DU Dolenjske in Bele krajine, razstave v hotelu Delfin in Zveze DU Slovenije ter domačega društva upokojencev. Skupaj s prijatelji rokodelci z veseljem obiskujemo dogodke ročnih del, saj nam nikoli ne zmanjka besed, ki si jih izmenjamo med pogovorom na temo izdelkov samih in njihove izdelave.

Sodelujete tudi s humanitarnimi organizacijami?

Lahko rečem, da s svojimi izdelki tudi humanitarno sodelujem. Večina ročno narejenih izdelkov podarim.

Kako je z rokodelstvom v vašem domačem kraju – je kdo posebno nadarjen?

Rokodelstvo je bilo včasih v naših krajih bolj razvito. Kmetovanje ni prinašalo dovolj zaslužka za nakup rokodelskih izdelkov, zato so se ljudje potrudili in za svoje potrebe pletli koše, košare, jopice, rokavice, šale, izdelovali metle, vezli prte in posteljnino ter drugo okrasje. Razvita je bila kovaška, čevljarska in šiviljska dejavnost. Zamiranje rokodelske dejavnosti se je hitro povečevalo po koncu druge svetovne vojne, ko so prebivalci odhajali v mesta in delali v industrijskih podjetjih.

Danes poznam le nekaj takih občanov, ki občasno še izdelajo kakšen rokodelski izdelek. Kot je na primer iz bek pleten koš ali košara ali pa nastane še kakšna brezova metla. Ženske za svoje potrebe še spletejo kakšno jopico, pulover ali odejo. Vem, da občanka Amalija Zore stara več kot 96 let, vsak dan še vedno veže prte.

Ali tudi na dopustu ustvarjate?

Dopusta nimam, so samo delovni dnevi. Ves prosti čas namenim ustvarjanju rokodelskih izdelkov.

Poznate Komisijo za tehnično kulturo pri Pokrajinski zvezi DU in Zvezi DU Slovenije? Kako se odzovete na rokodelske razpise ali natečaje? Bi kaj spremenili, predlagali oz. imate kaj novih idej?

Poznam delovanje Komisije za tehnično kulturo pri Pokrajinski zvezi DU Dolenjske in Bele Krajine in pri Zvezi DU Slovenije. Poznam tudi njihovo predstavnico gospo Marijo Turk in predsednika gospoda Branka Suhadolnik iz naših vsakoletnih delavnic v Hotelu Delfin v Izoli. Na teh delavnicah smo se vedno veliko novega naučili in bilo je prijetno druženje z vsemi rokodelci Slovenije. Sicer pa sem se prijavila že na dva razpisa Zveze društev upokojencev Slovenije. Z delom teh komisij sem zadovoljna in jim želim uspešno delo še naprej.

Marija Turk in Milica Korošec